

ViS - Vård i samverkan

Kommun(er): Samtliga i Uppsala län

Region Uppsala: Samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar

Fastställt av: TML HSVÖ

Datum: 2017-11-01

Tandvårdsstöd i Uppsala län

Innehåll

Bakgrund.....	2
Syfte	2
Termer och begrepp.....	2
Omfattning	2
Ansvar.....	2
Region Uppsala	3
Kommunerna	3
Genomförande.....	3
Uppsökande verksamhet.....	3
Intyg.....	3
Valfrihet	3
Avgifter	3
Utbildning	4
Avvikelsehantering.....	4
Uppföljning	4
Referenser	4
Versionshistorik	4
Bilaga 1. Detaljerad ansvarsfördelning.....	5

Bakgrund

Region Uppsala har enligt Tandvårdslag (1985:125), Tandvårdsförordning (1998:1338), samt Regelverk för Region Uppsalas ansvar för tandvårdsstöd¹. Nödvändig tandvård och uppsökande verksamhet ingår i tandvårdsstödet. Uppsökande verksamhet innebär årlig avgiftsfri munhälsobedömning för berättigade personer. Region Uppsala har också ansvar för att anordna munvårdsutbildning till kommunernas vård- och omsorgspersonal. Den uppsökande verksamheten förutsätter ett samarbete mellan huvudmännen för att nå ut till berättigade personer.

Syfte

Syftet med riktlinjen är att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan huvudmännen så att målgruppen som omfattas identifieras och att insatserna genomförs inom ramen för tandvårdsstödet uppsökande verksamhet.

Termer och begrepp

Nödvändig tandvård (N) – Enligt Region Uppsalas regelverk avses den tandvård som syftar till att åstadkomma frihet från smärta och sjukdom, förmåga att äta, tugga och tala utan större hinder och ger ett utseendemässigt godtagbart resultat (VS 2016–0175).

Tandvårdsstödsintyg - utfärdas av landsting/region efter underlag från kommunerna eller berörda verksamheter inom landsting/region och ger rätt till nödvändig tandvård till hälso- och sjukvårdsavgift.

Omfattning

Denna riktlinje reglerar samverkan och ansvarsfördelning kring den uppsökande verksamheten för någon av grupperna nedan samt möjligheten för vård- och omsorgspersonal att delta i munvårdsutbildning.

För personer som:

- varaktigt behöver omfattande vård- och omsorgsinsatser
- omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och har en beviljad insats
- har psykosjukdom eller annan psykisk sjukdom som varat längre än ett år som medfört omfattande funktionsnedsättning

För gruppen med varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser avses insatser under stor del av dygnet dvs personlig omvårdnad minst tre gånger per dygn samt tillsyn under natten eller larm. Vård och omsorgsinsatserna kan ges av såväl närstående och/eller vara kommunalt utförda insatser. Med varaktighet menas ett behov som förväntas kvarstå minst ett år. För personer som insjuknat i stroke kan beslut om tandvårdsstöd fattas tidigast sex månader efter insjuknandet.

Ansvar

Den som har ansvar för beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller Lag om särskilt stöd eller service till vissa funktionshindrade (LSS) eller för insats enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) har även ansvar för att bedöma behovet av tandvårdsstöd (se Bilaga 1).

¹ Information återfinns på Region Uppsalas webb [om Tandvård i Uppsala län](#)

Region Uppsala

Region Uppsala ansvarar för att utse personer som identifierar, utfärdar underlag för tandvårdsstödsintyg, lämnar information om och årligen erbjuder och beställer munhälsobedömning till berättigade individer samt för:

- att utbilda underlagsutfärdare
- att finansiera uppsökande verksamhet
- att leda nätverket för tandvårdsstöd med representation från Region Uppsala och länets kommuner
- tandvårdsstödsdets databas Symfoni
- att utarbeta lokal rutin som beskriver och reglerar ansvarsförhållanden
- att årligen sammanställa statistik om tandvårdsstödsdets alla delar. Statistiken delges länets kommuner och berörda verksamheter inom Region Uppsala.

Kommunerna

Kommunerna i Uppsala län ansvarar för att utse personer som, efter utbildning av Region Uppsala, identifierar och utfärdar underlag för tandvårdsstödsintyg samt för:

- att utse personer som lämnar information om och årligen erbjuder och beställer munhälsobedömning till berättigade personer
- att kontinuerligt beställa munvårdsutbildning till vård- och omsorgspersonal
- att all vård- och omsorgspersonal ges möjlighet att delta i munvårdsutbildning
- att vård- och omsorgspersonal ska medverka vid munhälsobedömning i ordinärt och särskilt boende
- att utse representant till nätverket för tandvårdsstöd
- att utarbeta lokal rutin som beskriver och reglerar ansvarsförhållanden

Genomförande

Uppsökande verksamhet

Uppsökande verksamhet – innebär att årligen erbjuda personen avgiftsfri munhälsobedömning i hemmet för personer med rätt till tandvårdsstöd enligt kriterier i tandvårdsförordningen samt munvårdsutbildning för kommunal vård- och omsorgspersonal. Uppsökande verksamhet samordnas med berörda enheter i kommunen.

Intyg

Underlag för tandvårdsstödsintyg utfärdas av särskilt utsedda personer i kommunerna och regionen. Uppdraget innebär att identifiera de personer som kan få tandvårdsstöd från Region Uppsala och i samband med identifieringen erbjuda uppsökande munhälsobedömning.

Underlaget registreras i IT-tjänsten *Symfoni för utfärdare*, vilket kräver e-tjänstekort/SITHS-kort.

Valfrihet

Den avgiftsfria munhälsobedömningen utförs av tandvårdsutförare utsedd av Region Uppsala. Nödvändig tandvård erhålls inom valfrihetssystemet. Det innebär att berättigade personer väljer tandvårdsutförare.

Avgifter

Personer med tandvårdsstödsintyg ska visa det vid varje vårdtillfälle och betalar sin tandvård enligt Region Uppsalas avgiftsregler vilket ingår i det frikortgrundade beloppet.

Uteblivet besök för nödvändig tandvård debiteras den enskilde och ingår inte i frikortgrundande belopp. Person med detta intyg som vårdas på sjukhus och behöver tandvård ska inte betala patientavgift vid

behov av tandvård. Berättigade personer 85 år och äldre ska inte betala patientavgift².
Munhälsobedömningen är avgiftsfri.

Utbildning

Den tandvårdsutförare som ansvarar för munhälsobedömningar har också ansvar för att handleda och utbilda vård- och omsorgspersonalen.

Målet med handledningen/utbildningen är att personalen får kompetens att:

- sköta den dagliga munvården
- tolka symtom och signaler som uttrycker ett behov av tandvårdsinsatser och
- förstå behandlingsråd från tandvårdspersonal samt kunna följa instruktioner på t.ex. ett munvårdskort

Kommunen ansvarar för att berörd personal ges möjlighet att delta i handledningen/utbildningen. Parterna svarar för sina respektive kostnader.

Avvikelsehantering

Avvikelse från denna riktlinje hanteras enligt [Avvikelse avseende vård i samverkan, VIS](#)

Uppföljning

Information kring gemensamma frågor som rör tandvårdsstödet hanteras i ett länsövergripande nätverk där Region Uppsala är sammankallande. Representanter i nätverket utses av respektive kommun och av berörda verksamheter inom Region Uppsala.

Region Uppsala sammanställer årligen antal utfärdade tandvårdsstödsintyg, utförda munhälsobedömningar samt genomförda utbildningstillfällen och antal deltagare för kvalitetsuppföljning hos respektive huvudman.

Referenser

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) HSL

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) LSS

Socialtjänstlagen (2001:453) SoL

Tandvårdsförordning (1998:1338)

Tandvårdslag (1985:125)

[Tandvårdsstöd i Region Uppsala](#)

Versionshistorik

2017-11-01

Detta dokument har omarbetats till riktlinje från tidigare överenskommelse från 2011-06-15, vilken var tecknad mellan Landstinget i Uppsala län samt länets alla kommuner och undertecknad av respektive ansvariga tjänstemän. Innehållet har uppdaterats utifrån gällande författningar och styrande dokument.

² Hälso- och sjukvårdslag HSL 2017:30, 17 kap. 3§

Bilaga 1. Detaljerad ansvarsfördelning

Identifiering av om en person är berättigad till tandvårdsstöd enligt tandvårdslag 1985:125 och tandvårdsförordning 1998:1338 fördelas enligt tabellen nedan

Identifiering för intygsunderlag och erbjudande om munhälsobedömning	Ansvar kommun	Ansvar Region Uppsala
För personer med insats enligt Socialtjänstlagen (SoL)	X	
För personer med omfattande och varaktiga insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)	X	X
För personer med insats (SoL) från anställd anhörigvårdare – identifiering av omvårdnadsbehov	X	
För personer som vårdas av anhörig utan insats från kommunen - identifiering av omvårdnadsbehov	X	
För personer med beviljad kommunal insats enligt lagen om stöd och service (LSS)	X	
För personer där Region Uppsala beviljat insats enligt LSS		X
För personer med vård inom psykiatrin men utan kommunala insatser.		X
För personer inom socialpsykiatri på Hem för vård och boende (HVB) ³	X	X Region Uppsala har hälso- och sjukvårdsansvar
För personer placerade av annan kommun – men folkbokförda i kommunen	X	
Munvårdsutbildning		
Beställa årlig utbildning för vård- och omsorgspersonal	X	
Erbjuda och genomföra årlig utbildning för vård- och omsorgspersonal		X

³ Hem för vård eller boende (HVB) - Boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse tillsammans med insatser i form av vård eller behandling (termbank socialstyrelsen)